

ВИЛЕНСКІЙ ВѢСТНИКЪ

ОФИЦІАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА

№

30.



KURYER WILENSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. ПЯТНИЦА, 18-го Апрѣля. — 1847 — Wilno. PIĄTEK, 18-go Kwietnia,

ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

Санктпетербургъ, 12-го Апрѣля.

Высочайшій Манифестъ.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,
ИМПЕРАТОРЪ И САМОДЕРЖЕЦЪ ВСЕРОССИЙСКІЙ,
и проч., и проч., и проч..

Объявляемъ всѣмъ вѣрнымъ Нашимъ подданнымъ :

Въ 10-й день сего Апрѣля Любезная Наша Невѣстка, ЦЕСАРЕВНА и Великая Княгиня МАРІЯ АЛЕКСАНДРОВНА, Супруга Любезнаго Нашего Сына, Наслѣдника Цесаревича, разрышилась отъ бремени рожденіемъ Намъ Внука, а Намъ Императорскимъ Высочествомъ Сына, нареченнаго Владимиромъ.

Такое Императорскаго Нашего Дома приращеніе пріемля новымъ ознаменованіемъ благодати Божіей, въ утѣшеніе Намъ непосланный, Мы вполне удостоверились, что все вѣроподобныя Наши воззвуды съ Намъ ко Всевышнему тѣлныя молитвы о благополучномъ возрастѣ и преуспѣяніи Новорожденнаго.

Повѣляемъ писать и именовать во всѣхъ дѣлахъ, гдѣ приличъ ствуетъ, сего Любезнаго Намъ Внука, Новорожденнаго Великаго Князя, Его Императорскимъ Высочествомъ.

Данъ въ Санктпетербургѣ, въ 10-й день сего Апрѣля, въ лѣто отъ Рождества Христова тысяча восемьсотъ сорокъ седьмое; Царствованія же Нашего въ двадцать второе.

На подлинномъ собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою подписано:

НИКОЛАЙ.

Высочайшимъ Приказомъ, по Военному Вѣдомству, 10-го Апрѣля, Его Императорское Высочество Великій Князь Владимиръ Александровичъ назначается Шефомъ Лейбъ-Гвардіи Драгунскаго Полка и состоять Его Высочеству Лейбъ-Гвардіи : въ Преображенскомъ Полку и Саперномъ баталіонѣ.

Высочайшимъ Приказомъ, по Вѣдомству Путей Сообщенія и Публичныхъ Зданій, 4-го Марта, пропавденны, за отличіе по службѣ, изъ Полковниковъ въ Генералъ-Мажоры : по Корпусу Инженеровъ Путей Сообщенія. Начальники Дирекціи Санктпетербурго-Московской Железной Дороги: Сѣверной Мельниковъ и Южной Крафтъ, оба съ оставленіемъ при настоящихъ должностяхъ.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

St. Petersburg, 12-go Kwietnia.

NAJWYŻSZY MANIFEST.

Z BOŻEJ ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,

CESARZ I SAMOWŁADZCA WSZECH ROSYI

i t. d. i t. d. i t. d.

Obwieszczamy wszystkimъ wiernymъ Нашымъ подданнымъ :

Dnia 10-go ter. Kwietnia Ukochana Nasza Synowa, CESARZEWNA i WIELKA KSIĘŻNA MARYA ALEXANDROWNA, Żona Ukochanego Syna Naszego, NASTĘPCY CESARZEWICZA, powiła NAM Wnuka, a Ich CESARSKIM WYSOKOŚCIOM SYNA, nazwanego WŁODZIMIERZEM.

To pomnożenie CESARSKIEGO Domu Naszego poczytując za nowy dowód Boskiego błogostawienstwa, na poeciechę NAM zesłanego, Jesteśmy w zupełności przekonani, iż wszysey Nasi wierni poddani pofaczą wraz z NAM gorące swe modły o szczęśliwe hodowanie się i wzrost Nowonarodzonego.

Rozkazujemy pisać i mianować we wszystkichъ właściwychъ okolicznościachъ, tego Ukochanego NAM Wnuka, Nowonarodzonego WIELKIEGO KSIĘCIA, JEGO CESARSKĄ WYSOKOŚCIĄ.

Danъ w St Petersburgu, dnia 10-go Kwietnia, roku od Narodzenia Pańskiego tysiącъ ośmsetъ czterdziestego siódmego; Panowania zaś Naszego dwódziesiątego drugiego.

Na oryginalne własną JEGO CESARSKIM MOJCI ręką podpisano :

NIKOŁAJ.

Przez Najwyższy Rozkazъ Dzienny, w Wydziale Wojskowymъ, 10-go Kwietnia, JEGO CESARSKA WYSOKOŚĆ WIELKI KSIĄŻE WŁODZIMIERZ ALEXANDROWICZ, mianowany Szefemъ Półku Przybocznej Gwardyi Dragonów, i ma się liczyć w Przybocznej Gwardyi: w Półku Preobrażeńskimъ i Batalionie Saperów.

Rozkazъ Dzienny, wydany d. 4-go Marca w Wydziale Drógъ Komunikacyi i Budowli Publicznychъ.

Awansowani są za odznaczenie się w służbie, z Półkowników na Jeneral-Majorów : z Korpusu Inżynierówъ Drógъ komunikacyi Naczelnicy Dyrekcyi St. Petersburgsko-Moskiewskiej drogi żelaznej: Północnej, Mielnikow, i Południowej, Krat, obaj z pozostaniemъ przy terażniejszychъ obowiązkachъ.

на престолъ, я сдѣлалъ первый шагъ къ ихъ осуществленію образованіемъ комитетовъ изъ чиновъ и, вскорѣ потомъ, ихъ созваніемъ. Вы знаете, господа, что я сдѣлалъ теперь собранія комитетовъ періодическими и придалъ имъ свободное движеніе областныхъ сеймовъ. Для обыкновеннаго теченія дѣлъ, ихъ дѣятельность можетъ удовлетворительно представить искому точку единства. Но законъ о государственнхъ долгахъ, отъ 17-го Января 1820 года, въ своей неисполненной части, даетъ чинамъ права и обязанности, которые не могутъ быть отправляемы ни областными собраніями, ни комитетами.

„Въ качествѣ наследника неослабленной короны, которую я долженъ и хочу сохранить неослабленною для моихъ преемниковъ, я чувствую себя, правда, совершенно-свободнымъ отъ всякаго обязательства въ отношеніи къ неисполненному, особливо въ отношеніи къ тому, отъ исполненія чего предостерегла моего высокаго престоупника его собственная совѣсть, истинная совѣсть отца отечества. Но этотъ законъ выполненъ во всѣхъ существенныхъ частяхъ, на немъ основано зданіе правъ, надъ нимъ произнесены клятвы, и онъ, не смотря на свою неокончанность, оказывался, въ теченіи 27-ми лѣтъ, мудрымъ закономъ. Поэтому, я приступилъ, съ смѣлымъ духомъ, но и со всею свободою королевскаго полновластія, къ окончательному его дополненію. Однакожь, я непримиримый врагъ всякой произвольности и долженъ былъ больше всего быть врагомъ мысли объ искусственно-произвольномъ составленіи собранія чиновъ, которое лишило бы цѣны благородное твореніе возлюбленнаго Короля—областные сеймы. Потому, въ теченіи многихъ лѣтъ, твердымъ намѣреніемъ моимъ было—образовать это установленное закономъ собраніе не иначе, какъ соединеніемъ самыхъ областныхъ сеймовъ.

„Оно образовано. Я предоставилъ ему всѣ права, происходящія изъ этого закона, и сверхъ того, — далеко сверхъ того, сверхъ всѣхъ обещаній покойнаго Короля, — право опредѣленія налоговъ, при нѣкоторыхъ необходимыхъ ограниченіяхъ, — право, господа, за которое отвѣтственность вѣситъ несравненно-тяжелѣе, чѣмъ честь, имъ приносима. Это важное собраніе будетъ означать впродъ важные отдѣлы въ жизни нашего государства, опредѣленные въ декретѣ моемъ отъ 3-го Февраля с. г. Во всякое время, когда они настанутъ, я намѣренъ соединять сеймы около моего трона, совѣтоваться съ ними о благѣ моихъ земель и доставлять имъ случай къ отправленію ихъ правъ. Но я предоставилъ себѣ власть и безъ законныхъ побудительныхъ причинъ созывать эти большія собранія, когда почту то полезнымъ и нужнымъ, и я стану дѣлать это охотно и часто, если нынѣшній сеймъ представитъ мнѣ доказательство, что могу это дѣлать, не нарушая высшихъ обязанностей государя.

„Свободный и вѣрный народъ мой и моего родителя принялъ съ горячею признательностію всѣ законы, дарованные ему нами обоими для огражденія высшихъ интересовъ его, а особенно законы 3-го Февраля, и горе тому, кто захотѣлъ бы смутить эту признательность и даже превратить ее въ неблагодарность!

„Въ теченіи 24 лѣтъ, каждый Прусъ акъ знаетъ, что всѣ законы, относящіеся къ его правамъ и собственности, обесуживаются сперва вмѣстѣ съ чинами. Но, съ этого времени, каждому въ государствѣ известно, что я, за исключеніемъ только тѣсныхъ военныхъ обстоятельствъ, не стану заключать никакого государственнаго займа, ни увеличивать никакого налога, ни налагать никакой новой подати, безъ свободнаго согласія всѣхъ чиновъ.

„Благородные господа и вѣрные чины! Я знаю, что, съ этими правилами, вѣрлю я вашимъ рукамъ драгоценный клейнодъ свободы, и вы станете вѣрно хранить его. Но, я точно также знаю, что иные не умѣютъ цѣнить этого клейнода, что для многихъ онъ недостаточенъ. Часть журналовъ, наприимѣръ, требуетъ отъ меня и отъ моего правительства совершеннаго переворота въ государствѣ и въ церкви, а отъ васъ, господа, актовъ навязчивой неблагодарности, незаконности и даже неповиновенія. Многие, также, и въ ихъ числѣ очень-честные люди, видятъ наше спасеніе въ превращеніи естественнаго отношенія между государемъ и народомъ въ отношеніе условное, скрѣпленное грамотами, запечатлѣнное приежкой.

„Да возмощетъ примѣръ одной счастливой страны, государственное уложеніе которой создано вѣками и безпримѣрною насѣдственной мудростію, а не договорами на бумагахъ, не быть потернвымъ для насъ и обрѣсти уваженіе, какое онъ заслуживаетъ. Если

земъ отдѣлъ періодическими згромаденіями Комитетовъ станныхъ, надаяе имъ wszelkа swobodę Sejmów prowincjonalnych. Dla zwyczajnego biegu rzeczy, działalność ich przedstawi w sposób zaspokajający požądany punkt zjednoczenia. Ale prawo o długach publicznych z dnia 17 stycznia 1820 roku, w części swojej, dotąd niewprowadzonej w wykonanie, nadaje Stanom prawa i obowiązki, które ani przez Zgromadzenia Prowincjonalne, ani przez Komitety nie mogą być wykonane.

„Jako dziedzic nieosłabłej korony, którą chcę też i powinienem następcom moim nicostabioną zostawić, czuję się wprawdzie zupełnie wolnym od wszelkiego zobowiązania względem tego, co nie jest wykonanem, a nadeszły względem tego, od wykonania czego, dostojnego mego poprzednika wstrzymało własne jego sumienie: sumienie prawdziwego ojca ojczyzny. Prawo to jednak wykonane jest we wszystkich główniejszych swych częściach, na niem wzniesiono budowę prawodawstwa, wykonano na nie przysięgę, i jakkolwiek jest nieukończone, przez lat 27 okazało się być mądręm prawem. Dla tego też, pełen otuchy, a przytęm z całą swobodą wszelkа władności Królewskiej, przystąpiłem do jego uzupełnienia. Lecz jestem nieubłaganym wrogiem wszelkiej samowolności; przedewszystkiem zaś byłem wrogiem pomysłu, ażeby Zgromadzenie Stanów utworzyć w sposób sztuczno-samowolny, któryby mógł ująć wartości szlacheckiemu utworowi drogiego nam Monarchy. Sejmom Prowincjonalnym. Od wielu lat zatem, było moim stałym postanowieniem, Zgromadzenie to prawem przepisane, utworzyć tylko przez połączenie samychże Sejmów Prowincjonalnych.

„Zgromadzenie to jest już utworzone. Przyznałem mu wszystkie przywileje, wypływające z tego prawa, a nawet więcej, daleko więcej nad wszystkie przyrzeczenia w Bogu spoczywającego Króla — prawo uchwalania podatków, w pewnych niezbędnych granicach; prawo, moi Panowie, którego odpowiedzialność waży daleko ciężęj, niż zaszczyt, który z niego wypływa. Ważne to zgromadzenie będzie odłd oznaczac w przyszłości ważne w życiu naszego państwa peryody, przewidziane w patencie moim z d. 3 lutego b. r. Za każdym ich nadejściem, zgromadzę zaraz Sejmy około tronu mojego, w celu naradzenia się z nimi nad dobrém moich krajów i podania im sposobności do wykonywania praw i powinności swoich. Zastrzegłem sobie jednak wyraźne prawo, bez tych nawet przepisanych powodów, zwoływać te wielkie zgromadzenia w każdym czasie, skoro to uznam za dobre i pożyteczne; i uczynię to chętnie i często, jeżeli ten Sejm da mi dowód, że będę mógł to uczynić bez ubliżenia wyższm obowiązkom Monarchy.

„Swobodny i wierny lud mój i mego ojca, przyjął z żywą wdzięcznością prawa, cośmy mu obadwaj nadali ku ochronie najpićwszych jego interesów, a mianowicie prawo z dnia 3 lutego; i biada temu, ktoby chciał jego wdzięczność ukrócić, albo nawet w niewdzięczność zamienić!

„Każdy Prussak wie od lat 24, że wszystkie prawa, dotyczące jego swobod i własności, wprzół ze Stanami rozważane były. Ale od dzisiaj każdy wie w kraju, że Ja, wyjąwszy jedynie wypadki wojenne, ani pożyczek zaciągac, ani podatków podwyższac, ani nowych nakładać nie będę, bez wolnego przyzwolenia wszystkich Stanów.

„Szlachetni Panowie i wierne Stany! Wiem, że z temi przywilejami powierzam waszym rękom kosztowny klejnot swobody. Ale wiem to także z pewnością, że wielu z was nie umięją jak należy ocenić, i że dla wielu nie jest dostatecznym. Jedna część prassy, naprzykład, żąda odemnie i od mego rządu zupełnej rewolucji w kościele i państwie, a od was, moi Panowie, aktu natarczwej niewdzięczności, nieprawności, a nawet nieposłuszeństwa. Wielu, a nawet i prawych mężów, widzi nasze zbawienie w zamianie naturalnego stosunku między Monarchą a ludem na stosunki konwencyjne, opisane dokumentami, utwierdzone przysięgą.

„Oby przykład szczęśliwego kraju, którego ustawę wieki i dziedziczna mądrość, ale nie kawał papieru utworzyły, nie był dla nas straconym i obudził szacunek na jaki zasługuje. Jeśli inne narody na innęj drodze, jak ów lud i my, to jest na drodze „tworzonych przez się i nadawanych

другія страны находятъ свое счастье на иномъ пути, нежели тотъ народъ и мы, а именно на пути „созданныхъ и данныхъ“ конституцій, то мы должны и готовы искренно и братски радоваться съ ними ихъ счастью. Мы готовы смотреть съ самымъ непритворнымъ удивленіемъ на возвышенный примѣръ, когда сильной волею желѣзнаго постоянства и высокой мудрости удастся предупредить, удалить, отстранить опасные случаи въ такомъ порядкѣ дѣлъ, особенно, когда это клонится къ благу Германіи и къ охраненію мира въ Европѣ. Но Пруссія, господа, не можетъ быть подчинена подобному порядку. Если вы спросите меня: отчего? я отвѣчу вамъ: взгляните на карту Европы, на положеніе нашей страны, на составъ ея, прослѣдите линіи нашихъ границъ, взвѣте могущество нашихъ сосѣдей, а главное, бросьте умственный взглядъ въ нашу исторію! Богу было угодно возвеличить Пруссію мечемъ, мечемъ войны извѣн, мечемъ духа внутри, — но, по истинѣ, не отрицательнаго духа вѣва, а духа порядка и цѣломудрія. И выскажу все, господа. Какъ въ воинскомъ станѣ, безъ самой крайней опасности и безъ величайшаго сумасбродства, можетъ повелѣвать только *одна* воля, такъ и судьбы этой страны, когда она не должна мгновенно упасть съ высоты своей, могутъ быть управляемы только *одною* волею, и если Прусскій Король поступилъ бы неприлично, потребовавъ отъ своихъ подданныхъ покорности раба, то, поистинѣ, онъ поступилъ бы еще неприличнѣе, когда бы не захотѣлъ требовать отъ нихъ того, что служить въиномъ свободному челоуѣку, — требовать повиновенія для Бога и совѣсти. Кого безпокоитъ значеніе этихъ словъ, того отсылаю я къ развѣткѣ нашихъ законовъ въ продолженіе вѣка, къ постановленіямъ о чинахъ и, наконецъ, къ теперешнему собранію и правамъ его. Тамъ найдете онъ, если захочетъ, успокоеніе.

„Благородные господа и вѣрные чины! И долженъ торжественно объявить, что никакая земная сила никогда не заставитъ меня превратить естественное отношеніе между государемъ и народомъ, столь крѣпкое у насъ своею внутреннею истинною, въ отношеніе условное, конституціонное, и никогда не соглашусь, чтобъ между нашимъ Царемъ Небеснымъ и этою странною помѣстился, какъ будто второе Провидѣніе, неписанный листъ, для управленія нами посредствомъ своихъ параграфовъ и для замѣненія ими старой, святой вѣрности. Между нами да будетъ правда. Отъ одной слабости я чувствую себя совершенно-свободнымъ: я не ищу суетной любви народа. (И кто, наученный исторією, можетъ искать ее)? И стремлюсь только къ тому, чтобъ исполнить долгъ свой по собственному разумнію и совѣсти и заслужить благодарность моего народа, хотя бы я никогда и не получилъ ея.

„Часто, въ первые годы моего правленія, овладѣвали мною прискорбіе и нетерпѣніе, когда я не могъ устранить препятствій, которыя противопоставляли себѣ раннему созванію нашего собранія, благородные господа и вѣрные чины! Я былъ не правъ. При встрѣчѣ нашей въ то время, мы были бы бѣднѣе многими опытами, которые отчасти драгоценны и все неопытны для насъ, хотя и не всегда были утѣшительны. Теперь, предъ нами раскрыты опыты семи лѣтъ, и дастъ Богъ, не напрасно. Происки партій съ одной и образъ мыслей моего народа съ другой стороны теперь ясны и несомнительны. Называть вещи во всякое время и безъ страха ихъ настоящимъ именемъ есть прекрасное преимущество королевскаго сана. Сегодня исполню я это передъ вами, какъ долгъ. Теперь прошу васъ обратить, вмѣстѣ со мною, внимательный взоръ на положеніе дѣлъ въ нашемъ краѣ.

„Нужда, постигшая въ послѣдніе годы всю Европу, проникла и къ намъ, хотя въ менѣе-дурномъ видѣ, нежели въ другихъ странахъ. Но она нашла насъ готовыми, и я могу дать моему правительству почетное свидѣтельство, что, для облегченія нужды, оно честно сдѣлало свое дѣло: есть также средства къ дальнѣйшему отвращенію недостатковъ, если Богъ избавитъ насъ отъ новаго неурожая. Здѣсь я долженъ, однакожъ, упомянуть и о частной благотворительности, которая, въ это время, снова явилась между нами столь прекрасною, столь утѣшительною для сердца, и я приношу ей здѣсь, передъ вами, дань моего удивленія и моей благодарности. Но, пойдѣмъ далѣе.

„Погашеніе государственнаго долга подвигается впередъ. Налоги уменьшены, финансы приведены въ порядокъ. Они доставляютъ мнѣ сегодня счастье —

собой“ Конституцій, находятъ счастье, повиннымы го имъ, а именно на пути „созданныхъ и данныхъ“ конституцій, то мы должны и готовы искренно и братски радоваться съ ними ихъ счастью. Мы готовы смотреть съ самымъ непритворнымъ удивленіемъ на возвышенный примѣръ, когда сильной волею желѣзнаго постоянства и высокой мудрости удастся предупредить, удалить, отстранить опасные случаи въ такомъ порядкѣ дѣлъ, особенно, когда это клонится къ благу Германіи и къ охраненію мира въ Европѣ. Но Пруссія, господа, не можетъ быть подчинена подобному порядку. Если вы спросите меня: отчего? я отвѣчу вамъ: взгляните на карту Европы, на положеніе нашей страны, на составъ ея, прослѣдите линіи нашихъ границъ, взвѣте могущество нашихъ сосѣдей, а главное, бросьте умственный взглядъ въ нашу исторію! Богу было угодно возвеличить Пруссію мечемъ, мечемъ войны извѣн, мечемъ духа внутри, — но, по истинѣ, не отрицательнаго духа вѣва, а духа порядка и цѣломудрія. И выскажу все, господа. Какъ въ воинскомъ станѣ, безъ самой крайней опасности и безъ величайшаго сумасбродства, можетъ повелѣвать только *одна* воля, такъ и судьбы этой страны, когда она не должна мгновенно упасть съ высоты своей, могутъ быть управляемы только *одною* волею, и если Прусскій Король поступилъ бы неприлично, потребовавъ отъ своихъ подданныхъ покорности раба, то, поистинѣ, онъ поступилъ бы еще неприличнѣе, когда бы не захотѣлъ требовать отъ нихъ того, что служить въиномъ свободному челоуѣку, — требовать повиновенія для Бога и совѣсти. Кого безпокоитъ значеніе этихъ словъ, того отсылаю я къ развѣткѣ нашихъ законовъ въ продолженіе вѣка, къ постановленіямъ о чинахъ и, наконецъ, къ теперешнему собранію и правамъ его. Тамъ найдете онъ, если захочетъ, успокоеніе.

„Слзачетни Пановие и вѣрне Станы! Чужу потребу ошвидѣчы вамъ урочысцѣе, ізъ жадуа зѣмска потѣга не склони мѣя nigdy до tego, ажебымъ натуралны стосунекъ мѣдзѣ Monarcha а лудемъ, стосунекъ, przez samą swoje правде wewnętrzną takъ właśnie u насъ потѣжны, зміениаѣ мѣялъ на konwencyjny, konstytucyjny; і że teraz і nigdy nie przyzwolę na to, aby pomiędzy Bogiemъ а tymъ krajemъ, weiskała się pisana karta, jakoby druga Opatrzność, któraby nami podługъ swoichъ paragrafówъ rządziła, і miała niemi zastąpić miejsce dawnęj, świętęj wierności. Miedzy nami niechъ będzie prawda. Czuję się wolnymъ od jednęj słabości: nie stoję o czezą popularność, (і kтożby nauczony dziejami stał o nią?) Usiluję tylko wykonywać moje powinność według mej wiedzy і sumienia, і zasłużyć na wdzięczność mego ludu, choćby nigdy nie miał jej doznać.

„W ciągu piérwszychъ latъ rządówъ moichъ, często мѣя napadały smutekъ і niecierpliwosć, жемъ nie mógł usunąć przeszkódъ, które się przeciwiły wczъ śniejszemu zwołaniu waszego zgromadzenia, szlachetni Panowie і вѣрне Станы! Nie miałemъ w тѣмъ wszakże słusności. Spotъ alibysmy się nawzajemъ uboższymi о wiele doświadczeń; uboższymi w doświadczenia, po części nader kosztowne, а lubo nie wszystkie dobre, dla насъ jednakъ nieocenione. Teraz te doświadczenia latъ siedmiu stoją przedъ nami otworemъ, і za łaską Boga, nie będą bezowocnemi. Wicherzenie stronnictwъ z jednęj strony, z drugięj zaś sposóbъ myślenia mego ludu, są teraz jasne і niewątpliwie. Jest to wielki przywilej Królewskiego dostojenstwa, іż może zawsze і śmiało zwącъ rzeczy ichъ własnymъ imieniemъ. Uczynię to dzisiaj przedъ wami, dopełniającъ powinności mej. Zwróćcie więc proszę ku mnie uwagę waszą, і byстрымъ okiemъ, wrazъ ze mną, przebieżcie położenie rzeczy w kraju naszymъ.

„Kłѣska, która w ostatnichъ latachъ nawiedzila całą Europę, weisnęła się także і do насъ, lubo насъ nie takъ mocno, jakъ inne kraje dotknęła, аle znalazła nasъ dobrze przygotowanymi, і mogę dać zaszczytne rządowi memu świadectwo, że sumiennie ze swęj strony przyłożyłъ się do jej ulżenia; są także obmyślane jużъ środki do zaradzenia jej nadal, jeżeli насъ Bógъ od nowego nieurodzaju ochroni. Ale muszę tu także wspomnieć о dobroczynności osóbъ prywatnychъ, która się pomiędzy nami takъ wznieosła, takъ wzruszającymъ sposobemъ w tychъ czasachъ objawiła: fęj to więc, z tego miejsca, w obecъ was, składamъ hold uwielbienia і wdzięczności mej. Ale idźmy далѣе.

„Umorzenie długi państwa postępuje ciagle. Zmniejszone są podatki, uporządkowane finanse. Stan ichъ dozwała mi dziś tego szczęścia, że mogę ofiarować

предложить областям, для их вспомогательных касс, даръ 2,000,000 рейхсталеровъ.

„Управление дѣлами и отправленіе правосудія у насъ такъ удовлетворительны, какъ едва-ли въ какой другой странѣ; въ судахъ положенъ путь истинности и публичности; остроение дорогъ каналовъ и улучшения всякаго рода производится въ размѣрѣ, какой не былъ извѣстенъ прежде; искусства и науки находятъ въ рѣдкомъ цвѣтѣ; національное благостоліе увеличивается; торговля, промышленность, ремесла, хотя и не огражденные, къ сожалѣнію отъ ихъ потрясеній въ Европѣ, удовлетворительны для положенія дѣлъ; отеческая попечительность и живѣйшее желаніе добра замѣчаются, конечно, повсемѣстно; книгопечатаніе такъ свободно, какъ только позволяютъ тѣ-ни-будь законы Союза; свобода вѣроисповѣданій присоединена къ нашей старой свободѣ совѣти, и мое линейное войско и милицію, нашу справедливую гордость и нашу крѣпкую шить, можно назвать несравненными.

„Съ нашими соседями и съ державами по сѣ и по ту сторону Океана мы находимся въ наилучшемъ согласіи, а съ нашими союзниками, съ которыми вмѣстѣ освободили мы некогда Германію, и отъ благословеннаго единодушія которыхъ съ нами зависитъ сохраненіе 32-хъ-лѣтняго мира большей части Европы, состоимъ въ болѣе-прочныхъ и болѣе-тѣсныхъ отношеніяхъ, чѣмъ когда-либо.

„И могъ бы прибавить много, что должно было бы побудить насъ, воздать съ колѣнопреклоненіемъ благодареніе Господу, но ограничиваюсь сказаннымъ; ибо этого достаточно, чтобы упредить эти благодаренія и удовольствіе, которыя, не смотря на многія основательныя желанія, при добросовѣстномъ сравненіи, оказываются весьма естественными. Полагаю однако же, что удовольствіе это и признательность, должны быть повсемѣстно обнародованы печатью: ибо смѣло могу сказать, что книгопечатаніе въ особенности имѣе обязано. Благородные господа и вѣрные штаты! Пусть сердца сыновъ Германіи оцѣнятъ эти благодаренія. Признавая вполне похвальные усилія въ поддержаніи книгопечатанія духомъ благородства и правоты, явно однако же видимъ, что и тутъ въ одной части господствуетъ прискорбный духъ испорченности, духъ наветовъ къ низверженію и безстыдной клеветѣ, поношенію Германской вѣрности и Прусской чести. Знаю, что здравый смыслъ народа незыблемъ; но не будемъ обольщать себя плодами съ древа зла, являющимися въ видѣ недоброхотства, недобровѣрности и плачевнаго сотрясенія со стороны либерализма, и даже еще худшихъ послѣдствій, явнаго неповиновенія, тайныхъ заговоровъ, отреченія отъ всего, что свято для людей, покушеній на цареубійство. Даже въ нашихъ церквахъ появляются плоды эти, возлѣ двойной смерти, въ равнодушій и фанатизмъ. Но церковныя дѣла не относятся къ штатамъ. Церковь, въ обоихъ исповѣданіяхъ, имѣетъ своихъ глашатаевъ. Не могу однако же пропустить нынѣ одного сознанія, приводя себя на память, что, недостойными кознями, покушались лишить народъ мой драгоценнѣйшаго сокровища, вѣры въ нашего Искупителя, Господа и Бога. Сознаніе это есть: (тутъ Король всталъ и произнесъ эти слова, поднявъ правую руку) „И и домъ мой хотимъ поклоняться тебѣ Господи!“

(Окончаніе впереди).

— Въ Собраніи Законовъ обнародованъ на дняхъ Королевскій указъ, относящійся къ образованію новыхъ религиозныхъ обществъ. Этотъ указъ, подтверждая права двухъ господствующихъ въ государствѣ церквей, римско-католической и евангелической, даруетъ свободу вѣроисповѣданія и прочимъ религиознымъ обществамъ съ правомъ отправлять богослуженіе по ихъ обрядамъ. Такая свобода не должна, однако же, выходить изъ границы закона и порядка, и каждое ново-учреждающееся религиозное общество обязывается представлять гражданскимъ властямъ надежное ручательство, что его ученіе и обряды не заключаютъ въ себѣ ничего вреднаго для законнаго и нравственнаго порядка въ государствѣ. Что касается до отдѣльных лицъ, то, по ясному смыслу закона, они не должны ничего терять въ гражданскихъ правахъ своихъ отъ перехода изъ той или другой господствующей церкви въ какое нибудь новое религиозное общество, которое можетъ быть одобрено закономъ.

provincjom dar 2,000,000 talarów, do rozrządzenia ich kass zasilkowych.

„Administracya i sądownictwo są u nas tak jawne, jak rzadko w innym gdzie kraju; w sądach zaprowadzone są ustne i publiczne rozprawy; gnościńce, kanały, ulepszenia wszelkiego rodzaju, wykonywane są w rozmiarach jakich dotąd nie było przykładu; umiejętności i sztuki znajdują się w pełnym rozkwicie; wzmagają się dobry byt narodowy; handel, przemysł, rękodzieła, jakkolwiek, niestety, nieostonione całkiem od wpływu zmian Europejskich, są jednak stosunkowo w zadowalającym stanie, i nie mogą nie uznać nad sobą ojeowskięj troskliwości i najlepszych chęci; druk, o tyle wolny, o ile pozwalają prawa Związku Niemieckiego; wolność wyznań, przydana do naszej dawniej wolności wiary i sumienia, nakoniec, sprawiedliwa nasza chluba i nieprzelomna tarcza, wojsko moje, tak liniowe jak i landwer, mogą zwać się niezrównanymi.

„Z naszymi sąsiadami i mocarstwami, z tąd i tamtąd strony Oceanu, zostajemy w najlepszym porozumieniu, z naszymi zaś sprzymierzeńcami, z którymi niegdyś oswobodziliśmy Niemcy, a od których błogosławionej z nami jedności zależy po większej części utrzymanie 32-letniego pokoju Europy, stosunki nasze w tąd chwili są mocniejsze i ściślejsze niż kiedy.

„Mógłbym jeszcze dodać tu wiele, co by powinno nas skłonić do dziękowania Bogu na kolanach, ale poprzestaję na tąd; bo to eom rzekł, jest nader dostatecznym, do obudzenia u nas tąd wdzięczności i zadowolenia, które, pomimo wielu sprawiedliwych zyczeń, przy sumiennym porównaniu, okazują się całkiem naturalnymi. Przedewszystkiem sądziłoby należało, iż prassa drukarska powinna by rozszerzać wszędzie wdzięczność i zadowolenie, albowiem, śmiało powiedzieć mogę, że ona to właśnie największą winną mi wdzięczność. Szlachetni Panowie i wierne Stany!zywam wasze serca niemieckie do ocenienia jaką jest ta wdzięczność. Przy całym uznaniu chwalebnych usiłowań, ażeby prassę duchem pewnym i szlachetnym ożywić, wątpliwą jednak jest rzeczą, że w pewnej jej części panuje smutny duch zepsucia, duch podlegający do obalenia porządku, duch najbezczelniejszego kłamstwa, hańbiący wierność Niemiecką i honor Prusaków. Wiem, że czysty rozsadek ludu mojego trwa mocno i niezachwianie: nie dajmy się atoli ułudzić zgubnymi owocami złego drzewa, jakie pod postacią niechęci, nieufności i nikczemnego postrachu, występują przed liberalizmem, a nawet przybierają niekiedy postać gorszych następstw: jawnego nieposłuszeństwa, tajnych spisków, otwartego odszczepieństwa od tego wszystkiego, co dla dobrych ludzi jest świętym, zamachów królobójstwa. Nawet w naszych kościołach krajowych okazują się te owoce, obok podwójnej śmierci w obojętności i fanatyzmie. Ale rzeczy Kościoła nie należą do Stanów. Kościół, w obu wyznaniach, ma swoje prawne organa. Nie mogę dziś wszakże przytłumić jednego oświadczenia, wspomniawszy na obydne zamiary pozabawienia ludu mojego najświętszego jego klejnotu, wiary w Boskiego nas wszystkich Zbawiciela, Pana i Króla. Oświadczenie to jest: (tu Król powstał i podniósłszy prawą rękę do góry rzekł:) Ja i mój dom służyć będziemy Panu!

(Dokończenie nastąpi).

— W Zbiorze Praw został w tych dniach ogłoszony Patent Królewski względem nowych religijnych towarzystw. Patent ten, potwierdzając prawa dwóch panujących w kraju Kościołów, Rzymsko-Katolickiego i Ewan-gielickiego, nadaje wolność wyznania i innym religijnym towarzystwom, z prawem odbywania służby kościelnej podług swoich obrzędów. Taka jednakże swoboda nie powinna wychodzić z granic praw i porządku, i każda nowe organizująca się religijna społeczność jest obowiązana składać przed władzami cywilnymi rękojmią bezpieczeństwa, że jej dogmata i obrzędy nie zamykają w sobie nic szkodliwego dla prawego i moralnego porządku w państwie. Co się dotyczy osób pojedynczych, tedy te, podług wyraźnego brzmienia nowego prawa, nie mają doznawać żadnego uszczerbku w swoich prawach cywilnych z powodu przejścia z jednego lub drugiego panującego kościoła do jakiegokolwiek innej nowiej społeczności religijnej, która może być przez rząd zatwierdzoną.

ФРАНЦІЯ.

Париж, 9 Апрѣля.

Палата депутатовъ утвердила вчера проектъ постановленія о замѣнѣ чересполосныхъ владѣній, а за симъ ассигновала сумму 162,000 фр., на покупку разныхъ учебныхъ пособій.

— Сегодня, Г. Ремюза читалъ въ палатѣ депутатовъ свое предложеніе о несовмѣстности некоторыхъ должностей съ обязанностями депутата. Палата, назначивъ 15 числа Апрѣля на разсмотрѣніе этого проекта, приступила къ очереднымъ занятіямъ.

— Бюджетная коммисія согласилась на разныя статьи бюджета по министерству внутреннихъ дѣлъ, въ томъ числѣ и на прибавку 100,000 фр. для французскаго театра, съ тѣмъ, чтобы изъ этой суммы уплачены были 60,000 долга.

— Слышно, что будетъ учреждено особое министерство земледѣлія. Проектъ по сему предмету, предложенный Г. Дюшателемъ, утвержденъ уже въ совѣтѣ министровъ.

— Королева Христина намѣрена отправиться на нѣсколько мѣсяцевъ въ Римъ.

— Г. Олозага отправился въ Мадридъ.

— Изъ Тулона уведомляютъ, что первая дивизія флота Средиземнаго моря, подъ личнымъ начальствомъ принца Жуэвильскаго, вышла 3 Апрѣля, къ Герскимъ островамъ, а чрезъ нѣсколько дней и вторая дивизія отправится туда же.

— Маркизь Лондондери съ супругою пріѣхалъ въ Парижъ.

10 Апрѣля.

На вчерашнемъ засѣданіи палата депутатовъ утвердила кредитъ въ 441,279 фр. на починки и улучшенія разныхъ учебныхъ заведеній.

— Проектъ закона относительно гимназій, третьяго дня подписанъ Королемъ, и 12-го числа предложенъ будетъ палатѣ депутатовъ, вмѣстѣ съ проектомъ закона относительно первоначальныхъ училищъ.

— Въ *La Presse* напечатано: съ курьеромъ, прибывшимъ вчера вечеромъ въ министерство иностранныхъ дѣлъ, получены чрезвычайно важныя донесенія изъ Мадрита. Сильныя смутенія произошли въ этой столицѣ. Въ томъ же журналѣ сообщаютъ также за достоверное, что графъ Монтемолинъ произвелъ уже заемъ въ 5 милліоновъ, и собирается отправиться въ Испанію.

— Происходилъ большой совѣтъ во дворцѣ на Корсельской улицѣ. Королева Христина пригласила туда нѣсколькихъ знаменитыхъ Испанцевъ, къ которымъ питаетъ большую довѣренность. Она сообщила имъ, письмомъ, полученное отъ Мартинезъ-де-ла-Роза, въ коемъ онъ пишетъ, чтобы Королева не предпринимала ни въ путешествія въ Мадридъ. (См. Испанія).

— Изъ Руана пишутъ, что мѣстное начальство, по повелѣнію высшей власти, намѣрено отправить въ Зундъ нѣсколько пароходовъ, для буксированія судовъ, слѣдующихъ съ хлѣбомъ изъ Россійскихъ портовъ.

12 Апрѣля.

Третьяго дня былъ большой обѣдъ при дворцѣ; въ числѣ гостей находился графъ Норменби съ супругою.

— Палата депутатовъ, занималась сегодня разсмотрѣніемъ проекта постановленія, о предоставленіи министру финансовъ полномочія возвратитъ компаніямъ желѣзныхъ дорогъ представленія по разнымъ предметамъ мѣстной важности. Среди таковыхъ занятій, маркизь Буасси предложилъ спроситъ военнаго министра: приняты ли надлежащія мѣры къ пресѣченію безпорядковъ въ африканской арміи; но предложеніе сіе, никѣмъ неподдержанное и встрѣченное глубокимъ молчаніемъ, осталось безъ дѣйствія.

— Принцъ Жуэвильскій, 4 с. м. возвратился изъ Марсели въ Тулонъ.

— Тунисскій Бей прислалъ генераль-лейтенантамъ Маморисьеру и Бедо, также контръ-адмиралу Ригоди, ордена Нишана 2-ой степени.

— Министръ юстиціи, Г. Геберъ, избранъ въ званіе депутата, большинствомъ 432 голосовъ противъ 29.

— Новый французскій посланникъ при Бразильскомъ дворѣ, Г. Гисъ-де-Бутенваль, отплылъ въ Рио-

ФРАНЦІЯ.

Париж, 9 kwietnia.

Izba Deputowanych, przyjęła wczoraj projekt do prawa o zamianach wzajemnych rozmaitych gruntów, następnie zaś uchwaliła kredyt w ilości 162,000 fr. na zakup rozmaitych zbiorów naukowych.

— Dnia dzisiejszego, P. Remusat odczytał w Izbie Deputowanych swój wniosek o niezgodności pewnych urzędów z obowiązkami deputowanego. Izba, wyznaczwszy 15-ty kwietnia na rozbiór tego projektu, przeszła do porządku dziennego.

— Kommissya budżetowa przychyliła się do rozmaitych żądań Ministerstwa spraw wewnętrznych. Między innymi zezwoliła na dodatek 100,000 fr. dla teatru francuzkiego, z warunkiem, aby 60,000 obrócone były na spłacenie długów.

— Zapewniają, że ma być ustanowione wyłączone ministerstwo rolnictwa. Projekt, przełożony w tym przedmiocie przez P. Duchatel, przyjęła już rada Ministrów.

— Królowa Krystyna zamysła udać się na kilka miesięcy do Rzymu.

— P. Olozaga wyjechał do Madrytu.

— Donoszą z Tulonu, że pierwsza dywizya floty na morzu Śródziemnym, zostając pod osobistym dowództwem Xięcia Joinville, miała 3 kwietnia odplłynąć do wysp Hyeryjskich, a druga dywizya w kilka dni po niej uda się także do tego punktu.

— Margrabia Londondery przybył z małżonką swoją do Paryża.

Dnia 10 kwietnia.

Na wczorajszym posiedzeniu Izba Deputowanych udzieliła kredyt na 441,279 fr. na reperacye i ulepszenia różnych instytutów naukowych.

— Projekt do prawa względem gimnazyów podpisany został onegdaj przez Króla, i dnia 12 b. m. przełożony będzie Izbie Deputowanych, jednocześnie z projektem do prawa względem szkół elementarnych.

— W *La Presse* czytamy: Sztafeta przybyła wczoraj do Ministerstwa spraw zagranicznych, przywiozła nader ważne nowiny z Madrytu. Gwałtowne niespokojności zaszły jakoby w tej stolicy. Taż gazeta donosi także za rzecz pewną, że Hr. Montemolin uzyskał pożyczkę 5 miliónów fr. i wybiera się do Hiszpanii.

— Wczoraj odbyła się wielka rada w pałacu przy ulicy Corcell's. Królowa Krystyna przywołała tam kilku znakomitych Hiszpanów, w których ma największe zaufanie, i dała im do przeczytania list od P. Martinez de la Rosa, w którym pisze, aby Królowa nie przedsięwzięła w tej chwili podróży do Madrytu. (Ob. Hiszpania).

— Donoszą z Ronen, że władze tameczne, za wyższym rozkazem, mają zamiar posłać do Zundu okręty parowe, w celu holowania statków, przybywających ze zbożem z portów Rossyjskich.

Dnia 12 kwietnia.

Zawczoraj był wielki obiad w zamku, na którym także znajdował się Margr. Normanby ze swoją małżonką.

— Izba Deputowanych zajmowała się dzisiaj, z porządku dziennego, projektem do prawa, mocą którego ma być upoważniony Minister skarbu do zwrotu spółkom drog żelaznych, złożonych przez nie kapcej. Izba Parow rozbiierała prośby i słuchała sprawozdania w rozmaitych przedmiotach. Śród tych prac, tyczących się przedmiotów powiększej części miejscowych, Margr. Boissy prosił o pozwolenie zapitania Ministra wojny: czy przedsięwzięto stosowne środki do przytłumienia nieporządków w armii Afrykańskiej; atoli wniosek ten, niepoparty przez żadnego para, i pokryty głębokiem milczeniem, upadł natychmiast.

— Xiążę Joinville wrócił 4-go b. m. z Marsylii do Tulonu.

— Bej Tunetański przesłał order Nisan klasy drugiej, Jeneralom-Porucznikom: Lamoricière i Bedeau, tudzież Kontr-Admirałowi Rigodit.

— Minister sprawiedliwości, P. Hebert, obrany został na nowo deputowanym, większością 432 głosów przeciw 29.

— Nowy Poseł francuzki przy dworze Brezyljskim, P. His de Butenval, odplłynął do Rio Janeiro, na fregacie

Жанейро, на фрегатъ *Poursuivante*, который зайдетъ въ Вальпараисо, и потомъ въ Отаити, и возметъ оттуда нижнихъ чиновъ, уволенныхъ въ отпускъ.

А н г л и я.

Лондонъ 10 Апрѣля.

На послѣднемъ собраніи у Королевы, Турецкій посланникъ представилъ свою супругу въ Европейскомъ костюмѣ, и безъ покрывала.

— Г. Истурицъ представилъ Королевѣ въ Виндзорскомъ дворцѣ вѣрительныя свои грамоты на званіе испанскаго посланника при Сень-Джемскомъ дворѣ.

— Въ журналѣ *Times* пишутъ, что Англійское правительство, согласуясь съ предложеніями испанскаго и португальскаго правительствъ, касательно прекращенія междоусобій въ Португаліи, постановило условіе, чтобы Г. Дизъ, тайный секретарь Короля Фердинанда Кобургскаго, былъ немедленно удаленъ отъ должности. Полагаютъ, что Королева согласится на это условіе.

— Изъ Портъ-о-Пренса пишутъ, что президентъ Гаитской республики скончался 28 Февраля, и что въ преемники его 3 Марта избранъ безъ всякаго препятствія генералъ Солунгъ. Смерть ген. Рише, Гаитяне почитаютъ величайшимъ бѣдствіемъ, потому, что онъ умѣлъ сохранить спокойствіе и поддержать благосостояніе въ краѣ. Новый президентъ, въ прокламаціи своей къ народу, обещалъ идти по слѣдамъ своего предшественника, и исполнить всѣ его проекты. Сенатъ съ своей стороны поддерживаетъ преемника Солока, и потому можно ожидать благоприятныхъ результатовъ въ будущемъ.

И с п а н и я.

Мадридъ, 4 Апрѣля.

Вчера Королева, по совѣту новыхъ министровъ, дала отставку, между прочими, оберъ-гофмейстеринѣ вдовѣ маркиза Санта Круза; начальнику гвардіа-аллебардшиковъ, Г. Рубіану; интенданту Королевскаго двора, Г. Эгуиъ, и оберъ-штальмейстеру, графу Кумбресу, сыну графа Пунонроста. Лица эти считались вообще приверженцами ультра-модератовъ, и утверждаютъ, что они своими мѣстами обязаны были единственно вліянію чужестраннаго двора, который окружилъ Королеву преданными ему лицами.

Во всякую Субботу, по полудни, Королевская чета отправляется, обыкновенно, въ Аточскую церковь, для слушанія литургіи. Однако вчера Королева ѣздила одна. Возвращаясь, встрѣтила своего супруга; замѣчено, что встрѣча эта была безъ обычнаго привѣтствія. Когда Королева прибыла обратно во дворецъ, ей представились вышеупомянутыя лица, какъ будто бы они не были уволены отъ службы, и объявили, что Король велѣлъ имъ остаться подъ тѣмъ предлогомъ, что министры удалили ихъ безъ вѣдома Королевы. Королева въ досадѣ велѣла призвать къ себѣ министровъ, находившихся во дворцѣ, именно Гг. Саламанка и Мазаредо, и въ присутствіи, ихъ объявила объ отставкѣ сказанныхъ лицъ. Министры рѣшительно объявили, что только одна Королева можетъ повелѣвать во дворцѣ. Тотчасъ послѣ того, послѣдовало назначеніе стараго герцога Байлена (Кастаноса) начальникомъ гвардіи: депутата Агуайо, бывшаго министра финансовъ, Интендантомъ двора, а Г. Вентура-де-ла-Вега, кабинетнымъ секретаремъ Королевы. Эти перемѣны, за копни послѣдуютъ и дальнѣйшія, породили большое удовольствіе въ партіи прогрессистовъ.

— Генералы: Монсо, генералъ-капитанъ Новой Кастиліи, и Сальседо генералъ-капитанъ Канарскихъ острововъ, по собственному ихъ прошенію уволены отъ занимаемыхъ или должностей.

— Генералъ Кордова утвержденъ генералъ-капитаномъ Новой-Кастиліи, а генералъ Росъ де Олаво назначенъ Мадридскимъ губернаторомъ. Генералъ Орибе пожалованъ инспекторомъ карабинеровъ, а генералъ Мануэль Конча, инспекторомъ пѣхоты.

— Генералъ, должествовавшій вести процессъ противъ генерала Серрано, отказался отъ сего и полагаетъ, что дѣло сіе должно поступить въ верховный судъ.

Poursuivante, która udaje się do Valparaiso, a następnie do Otaiti, dla zabrania urlopowanych.

А н г л и я.

Лондонъ, 10 kwietnia.

Na ostatnich pokojach u Królowej, Posel turecki przedstawił swą małżonkę w stroju Europejskim i weale nie zakrytą.

— P. Isturiz złożył Królowej w zamku Windsorskim pismo uwierzytelniające go w charakterze Posła hiszpańskiego przy dworze St. James.

— Z *Times*: Rząd tutejszy przychyłając się do planu rządów hiszpańskiego i portugalskiego, w celu ukończenia wojny domowej w Portugalii, położył za warunek, aby P. Dietz, sekretarz tajny Króla Ferdynanda Koburgskiego, natychmiast oddalony został. Sądzą, że Królowa Donna Marya przychyli się do tego żądania.

— Donoszą z Port-au Prince, że Prezydent Rzeczypospolitej Hajtyjskiej umarł d. 28 lutego, i że następcą jego, dnia 3 marca, obrany został bez przeszkody Jenerał Soulongue. Śmierć Jenerała Riché uważają Hajtyjczycy za największą klęskę, on bowiem umiał utrzymać spokojność i pomyślność w kraju. Nowy Prezydent w odezwie swojej do ludu, przyrzekł wstępować w ślady swego poprzednika i wykonać wszystkie jego projekta. Senat ze swjej strony popiera silnie Prezydenta Saulouque, można się zatem spodziewać pomyślnej przyszłości.

И с п а н и я.

Мадридъ, 4 kwietnia.

Wczoraj Królowa, za radą nowych Ministrów, udzieliła dymissye, pomiędzy innemi, Najwyższej Ochmistrzyni owdowiałej Margr. Santa Cruz; Dowódcy gwardyi halabardzystów, P. Rubianes; Intendentowi dworu królewskiego P. Eguna—i Wielkiemu Koniuszemu Hr. Cumbres, synowi Hr. Punonrosto. Te osoby uważane były w ogólności za stronników ultra-moderatów, i twierdzono, że swe miejsca winne były wpływowi obcego dworu, który Królowę swemi stronnikami otoczył. Wypadek ten sprawił nadzwyczajne wrażenie.

W każdą Sobotę po południu, udaje się Królewska para, według dawnego zwyczaju, do kościoła Atocha, dla wspólnych modłów. Wczoraj jednak Królowa jechała sama. Powracając spotkała swego małżonka; uważano, że nie zaszyły żadne wzajemne ukłony. Gdy Królowa powróciła do pałacu, wszystkie wyżej wymienione osoby przedstawiły się jej, jak gdyby nie były uwolnione od służby, i oświadczyły, że Król kazał im pozostać pod pozorem, że ministrowie oddalili je bez wiedzy Królowej. Oburzona tém Królowa, kazała zaraz znajdujących się w pałacu Ministrów Salamanca i Mazarredo do siebie przywołać i w ich obecności powtórzyła dymissye owych osób. Ministrowie oświadczyli głośno, że tylko sama Królowa ma do rozkazowania w pałacu. Zaraz potem mianowano starego Xięcia Bajlen (Castanos) dowódcą gwardyi; Deputowanego Agüayo, dawniej Ministra skarbu, Intendentem dworu, a P. Ventura de la Vega Sekretarzem gabinetu Królowej. Te zmiany, po których i inne nastąpią, spowodowały wielkie zadowolenie progressistów.

— Jenerałowie: Manso, Jeneralny Kapitan Nowej Kastylii, i Salcedo, Jeneralny Kapitan wysp Kanaryjskich, zostali na własne żądanie od obowiązków tych uwolnieni.

— Jenerał Kordova mianowany został rzeczywistym Kapitanem Jeneralnym Nowej-Kastylii; Jenerał Ros de Olano, Gubernatorem Madrytu. Jenerał Oribe, Inspektorem karabinierów, a Jenerał Manuel Concha, Inspektorem piechoty.

— Jenerał, który miał prowadzić process przeciwko Jeneralowi Serrano, uznał siebie niewłaściwym, i wniosł, aby tę sprawę odesłano do Najwyższego sądu.

— Португальскій посланникъ уполномоченъ своимъ правительствомъ просить отъ здѣшняго кабинета вооруженной интервенции или дозволенія на вербовать до 6,000 человекъ. Но какъ само правительство намѣрено призвать нынѣ на службу по крайней мѣрѣ 25,000 рекрутъ, то, кажется, означенное требованіе останется неисполненнымъ.

— Обсервационный корпусъ, состоящій изъ 12,000 челов. и расположенный на границѣ Португаліи подъ начальствомъ генерала Мануэла де ла Конча, по первому повелѣнію имѣетъ вступить въ Португалію.

7 Апрѣля.

Третьяго дня, Королева была въ театрѣ на новой драммѣ „Фернандо де Антеквера“, авторъ коей Донъ Вентура де ла Вега, назначенъ частнымъ секретаремъ Королевы. Публика встрѣтила Королеву съ восторгомъ.

— Вчера происходило продолжительное засѣданіе совѣта министровъ, послѣ котораго генералъ Конча тотчасъ выѣхалъ изъ Мадрида. Говорятъ, что правительство получило извѣстіе, будто Королева Христина намѣрена возвратиться въ Испанію, объявить Королеву Изабеллу неспособною управлять государствомъ, и вмѣсто ея возвести на престолъ принцессу Монпансье. Въ слѣдствіе того, генералу Конча поручено предупредить Королеву Христину, что ей воспрещенъ пріездъ въ Мадридъ. Въ случаѣ же, если бы Королева не хотѣла воротиться во Францію, то онъ можетъ задержать ее.

— Супруга графа Брессона выѣхала въ Парижъ.
— У генерала Нарваза умеръ сынъ, двухъ мѣсяцевъ отъ роду.

— Поселъ Португальскій otrzymał polecenie od swego dworu, wyjednać u tutejszego gabinetu, albo zbrojną interwencją, albo pozwolenie zaciągnięcia legji z 6,000 ludzi. Ze zaś sam rząd ma zamiar powołać najmniej 25,000 papi-sowych do broni, zdaje się zatem, że Posel rzeczony nie otrzyma skutku swych żądań.

— Korpus obserwacyjny złożony z 12,000 ludzi, który nad granicą Portugalską stoi i pod dowództwem Jenerala Manuel de la Concha zostaje, ma na pierwszy rozkaz wkroczyć do Portugalii.

Dnia 7 kwietnia.

Onegdaj znajdowała się Królowa w teatrze, na nowym dramacie *Fernando de Ant quera*, którego autor Don Ventura de la Vega, mianowany został prywatnym sekretarzem Monarchini. Publiczność witała Królowę z zapalem.

— Wczoraj odbywała się długa rada gabinetowa, po której Jenerał Concha natychmiast wyjechał z Madrytu. Mówią, że rząd otrzymał wiadomość, iż Królowa Krystyna ma zamiar wrócić do Hiszpanii, ogłosić Królowę Izabellę za niezdatną do rządów i na jej miejscu osadzić na tronie Xiężnę Montpensier. W skutku zatem tych doniesień, Jenerał Concha miał otrzymać rozkaz oświadczyć Królowej Krystynie, że nie wolno jej jest przybyć do Madrytu; jeśli by zaś wzbraniała się wrócić do Francji, poleceno ją aresztować.

— Hrabini Bresson wyjechała do Paryża.
— Jenerał Narvaez utracił syna, ledwie dwa miesiące liczącego.

Т у р ц я.

Константинополь, 17 Марта.

Австрійскій интернунцій, 16-го, а французскій посланникъ 18-го числа сего мѣсяца, имѣли продолжительныя совѣщанія съ министромъ иностранныхъ дѣлъ. Въ тотъ же день, князь Самосскій и зять его Г. Муссурусъ, посланникъ въ Афинахъ, приняты были Султаномъ въ частной аудіенціи.

— Али-Эфенди представилъ дивану 20 с. м. записку, о Греческомъ вопросѣ, назначенную пяти державамъ. По этой запискѣ совѣщанія въ диванѣ продолжались два дни. Решидъ-Паша, о коемъ полагали, что онъ не рѣшится защищать греческаго дѣла, потому что его подозреваютъ въ расположеніи къ чужестранцамъ, дерзнулъ однако же вычеркнуть изъ той записки многія рѣзкія выраженія, и замѣнить оныя умѣреннѣйшими. Лица, читавшія эту записку, утверждаютъ, что Порты удовольствовались бы тѣмъ, если бы Греческій Король написалъ другое письмо къ Султану съ изъявленіемъ своего сожалѣнія, по случаю происшедшаго недоразумѣнія, и если бы Г. Коллетисъ письменно извинился предъ Г. Муссурусомъ. Записка сія, подписанная Султаномъ 22 с. м., отправлена была на другой день съ курьерами въ Вѣну и Берлинъ, и сообщена пребывающимъ здѣсь посланникамъ великихъ державъ.

— Известно, что патриархи разныхъ Христіанскихъ исповѣданій производили донныя большое вліяніе на свѣтскія и духовныя дѣла своихъ единовѣрцевъ, и что власть ихъ оставалась донныя безъ всякаго контроля. Нынѣ Порты положила, чтобы и свѣтскія знатнѣйшія лица тѣхъ же исповѣданій допускаемы были къ управленію дѣлами.

— На дняхъ отправлено изъ Константинополя въ Аталю 9,000 чел., и въ Салонику 800 чел.

Т у а с т а.

Константинополь, 17 марта.

Internuncyusz Austriacki miał 16-go, a Posel francuzki 18 b. m. długą naradę o sprawie greckiej z tutejszym Ministrem spraw zagranicznych; tegoż samego dnia, Xiążę Samos i zięć jego P. Mussurus, Posel turecki w Atenach, na prywatnem posłuchaniu, nader łaskawie przez Sultana przyjmowani byli.

— Ali-Efendi złożył Dywanowi 20-go b. m. memorandum o kwestyi greckiej, dla pięciu dworów przeznaczone. Akt pomieniony był przedmiotem dwudniowych narad Porty. Reszyd-Basza, o którym mniemano, że nie odważy się bronić sprawy greckiej, jako podejrzany o sprzyjanie cudzoziemcom, ośmielił się jednakże wykreslić z pisma tego wiele cierpkich wyrazów i zastąpić je łagodniejszymi. Osoby, które czytały rzeczony memorandum, utrzymują, że Porta byłaby zadowolona, gdyby Król Otto napisał drugi list do Sultana, w którymby mu wynurzył swoje ubolewanie, z powodu zasłanego nieporozumienia, i gdyby P. Kollētis listownie P. Mussurus przeprosił. Memorandum to złożono 22-go Sultanowi do potwierdzenia, a nazajutrz odesłano przez gońców do Wiednia i Berlina, i rozdano tutejszym Posłom wielkich Mocarstw.

— Wiadomo, że Patriarchaty różnych wyznań chrześcijańskich, wywierały dotychczas wielki wpływ na doczesne i duchowne sprawy swoich jednowierców, i że władza ich dotąd zostawała bez żadnej kontroli. Porta więc postanowiła teraz, aby i świeckie znakomitsze osoby tychże wyznań, przypuszczone były do kierowania czynnościami administracyjnymi.

— W tych dniach wysłano ze Stambułu 9,000 wojska do Natolii, a 800 ludzi do Saloniki.